

Dagje Barcelona (én/of Girona)

Kassa's reisexpert Eric van den Berg struinde er de leukste markten af, ontmoette Nederlanders ter plekke en ontdekte

BARCELONA

ALS FIJNE ONDERBREKING VAN UW STRANDVAKANTIE

Soms loop je zo voorbij aan de mooiste verhalen of de leukste details. Zelfs als je zomaar uit de trein stapt vanuit Malgrat de Mar of Blanes en een dagje Barcelona doet - hup de Ramblas naar beneden. Die bankjes daar, waar oude mannetjes op zitten, of toeristen die al te veel hebben gelopen: je zou er niets achter zoeken. Maar ze staan er omdat dit vroeger dé plek was waar je kon horen of FC Barcelona had gewonnen. Want in het pand waar nu H & M zit, huiste toen de krant, die het belangrijkste nieuws - letterlijk - naar buiten bracht. Nog steeds komt Barça naar deze plek, bij de fontein, als ze een beker of schaal hebben veroverd. Of even verderop, de klok boven het theater, Poliorama, is *la hora oficial*, de officiële tijd. Wie hier langs liep zette zijn horloge gelijk. Als je het weet, zelfs tussen horden toeristen, denk je toch zo'n klein geheimje te pakken te hebben. Dan loop je toch net even anders langs die vogeltjes en levende standbeelden.

Op weg ongetwijfeld ook naar La Boqueria, de beroemdste markt van Barcelona, direct aan de Ramblas, wat uit het Arabisch komt en zoiets betekent als droge rivierbedding. Hier stroomde laat 18e eeuw nog water langs de vestingmuur van de stad. De muur is nog te zien op een tegelwerk-met-fontein aan het begin van de Carrer de la Portaferrisa, de straat van de IJzeren Poort. Hier, bij de ingang van de stad, stonden de markt-kooplieden klaar.

HET WAS DE VOORBODE van de Boqueria aan de overkant van de Ramblas, al was dat de locatie waar vlees van de 'Boc' (bok) werd verkocht. Nu is het een markt, sinds 1884 overdekt, voor allerhande groente, vlees, fruit en vis. Bijna 2600 vierkante meter, met 300 shops (als de bloemententjes op de Ramblas zelf worden meegeteld). En al lijkt het op deze locatie een *tourist trap*, het is een zeer gerespecteerde markt, chefskoks van beroemde restaurants halen er hun spullen.

Zo ook Ferran Adrià, van een van de beste restaurants ter wereld, El Bully, even buiten Barcelona. Zijn naam staat op een poster bij de Pinotxo Bar, meteen rechts bij de ingang. Pinotxo, Catalaans voor Pinokkio, zo wordt de man achter de bar genoemd, al is het

eigenlijk de naam van de hond die er altijd liep. 'Het lang verwachte boek!' roept de poster. Het boek van Pinotxo zelf dus, over 'het leven en de keuken van de Boqueria'. Met een voorwoord van chef Adrià zelf. Want zo fameus is Pinotxo (inmiddels moet je in de rij voor de lunch), zo beroemd is de Boqueria. Nog niet zo heel lang geleden, toen Adrià de wereld nog moest veroveren, nam hij aan deze bar zijn koffietje. Voordat de meute kwam of de *mama's* met hun karretje, had hij de beste vis en de mooiste groenten al uitgekozen. Misschien ook kabeljauw bij Mijnheer Puja, stand nummer 729, die hier al sinds mensenheugenis staat. Hij laat direct een foto zien van hemzelf in IJsland: '35 kilo, zelf gevangen'. De markt ziet er dan ineens anders uit. Bij

Eric van den Berg

Reisverslaggever van *de Volkskrant*

FRANK RUITER

◀◀ Markt Santa Caterina, binnen
◀ La Boqueria, ingang aan de Ramblas

Fruits del Bosc verkopen ze nu bijvoorbeeld paddenstoelen. Vraag eens naar de mieren met honing die ze hier drie decennia geleden verkochten. Of kijk eens bij het barretje van El Quim: hangt een foto van Ronaldinho, samen met de trotse barmannen.

ELKE MARKT EEN VERHAAL, zo lijkt het.

Op de plaats van de Boqueria stond twee eeuwen geleden nog een karmelietenklooster, maar dat werd geconfisqueerd. Niks meer van te zien. Anders is dat bij de Santa Caterina-markt, niet ver van de oude kathedraal. Dat was het Caterina-klooster: resten uit de 13e eeuw zijn tijdens de verbouwing gevonden, ze zijn achter in de markthal nog te vinden. De façade staat nog. Erboven golft een imposant nieuw dak - 604 ton zwaar, met 200 duizend achthoekige dakpannen. De kleuren (rood, geel, groen) vertellen wat er binnen aan smaken is te krijgen: het dak is als het ware een ingezoomde foto van groente en fruit. De dakpannen zijn de pixels.

Het is de oudste overdekte markt van Barcelona. Maar het is nooit dé markt geweest. Dat was eigenlijk altijd de markt die nu niet meer bestaat, de Mercat del Born. In de wijk waar nu het Picasso-museum zit. Alles verkochten ze hier, behalve vlees, want dat ging naar de Boqueria. De hal uit 1876 is nu leeg: ook hier zijn opgravingen bezig. Delen van straten en huizen uit de 18e eeuw zijn bovengekomen, nadat de gemeente had bedacht er een bibliotheek van te maken. Je zou bijna vergeten ergens serranoham of manchegokaas te kopen. Je kijkt naar de muur van de markt in de visserswijk Bar-

▲ Markt Sant Antoni

▼ Markt Santa Caterina, met golvend dak

▶ De visfadering van La Boqueria

celoneta: in de vorm van eierdozen. Of het dak: een mythologische vis. En in de markthal van Sant Antoni, met 125 jaar een van de oudste van de stad, kun je enkel meewarig naar wat kapotte lampen en slechte bedradingen kijken. Dit is de volgende op de lijst van renovaties. Na de zomer verhuizen de kramen voor een paar jaar naar enorme witte tenten op de Ronda Sant Antoni. Alles zal er te krijgen zijn - maar ja, daar gaat het soms niet om.

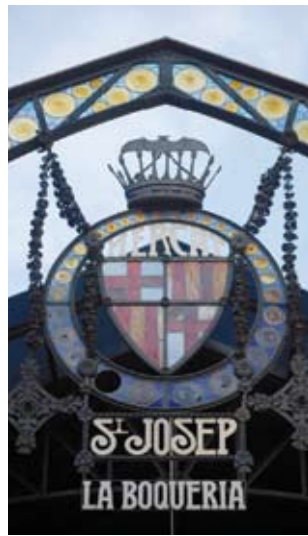
NEDERLANDERS IN BARCELONA

Bitterballen op de kaart: dan is het duidelijk. Of een *Telegraaf* op de stamtafel - hoeveel hints wil je hebben? 'Tapas holandesas' dan. Dat is Hollands dus, en het is een mix van *croquetas fritas* met groenten, kip, kaas en vlees. Zeg maar een bittergarnituur.

Nederlanders in Barcelona. Niet die op de Ramblas, maar degenen die er een zaak hebben. Ze komen in soorten en maten. Soms erg nadrukkelijk, maar vaker niet. Bar Amsterdam, de klassieker aan de drukke Carrer Aragó, ja, die is op en top Hollands, en is er trots op. Bitterballen inderdaad, en wie in Oranjesfeer voetbal wil kijken kan daar gerust naartoe.

Of neem Gran Foc (Catalaans voor Groot Vuur), tegenover het Ritz-hotel: kijk op de vergunning op de deur, en daar staat als bedrijfsnaam Vuur en Vlam. Hier zit een Nederlander! Dus stuit je op de website al snel op een foto van de 'Foc Sinterklaas', die bier drinkt uit een glas van een meter hoog.

EN IN CAFÉ REMBRANDT, vlakbij de Olympische haven, schenkt de barkeeper een 'baco', en gaan de jongens (personeel en vrienden) op maandagavond eerst een balletje trappen, en daarna in het café pokeren of

popquizen. 'Dat is echt Nederlanders onder elkaar', zegt barkeeper Lennaert. 'Mensen die in de stad werken of studeren. Je zoekt mekaar toch op.'

Barcelona is altijd een beetje Nederlands geweest. Sinds Michels en Cruijff, 1973, 1974. Sinds de campings aan de Costa Brava en Costa Dorada zijn ontdekt. Sinds, ja, sinds altijd eigenlijk. Waren het eerst vooral toeristen, later begonnen Nederlanders er een zaak, of gingen ze er studeren. Volgens het consulaat wonen/werken er nu zo'n 20 duizend Nederlanders in Catalonië; het overgrote deel in Barcelona.

Ze kunnen in een chemiebedrijf aan de rand van de stad zitten, in een bar aan de boulevard van de visserswijk Barceloneta, maar ook gewoon in een winkeltje, waar misschien enkel de tongval een indicatie is. En de naam van de eigenaar natuurlijk: Jan de Lange. Runt al zes jaar samen met zijn Baskische vrouw hangmattenwinkel Mara-

- ▶ Embleem bij de ingang van La Boqueria
- ◀ Slager in La Boqueria
- ▲ Groente en fruit in La Boqueria

ñon, midden in de oude stad, om de hoek van de Ramblas. Wat De Lange (51) aan Barcelona bevalt: 'De Catalanen zijn lekker duidelijk. Ze willen gewoon zaken doen. Tak-tak-tak. Zo doen we het, en niet anders. Dat ligt Nederlanders wel.'

Koos Kroon (42), eigenaar van de fietsenwinkel Bike-Tech in de wijk Gràcia: 'Nederlanders passen zich gemakkelijk aan. Dat

vinden Catalanen prettig.' Hij is zo'n tien jaar geleden verhuisd naar de stad waar zijn vrouw vandaag komt. Leerde Catalaans, ging eerst stratenmaken, en begon daarna een eigen winkel. Inmiddels heeft zijn bedrijf negen man op de loonlijst, een heel internationaal gezelschap. De nieuwste aanwinst is Floor, uit Rotterdam, die haar vriend achterna reist.

MARKTEN IN BARCELONA

Barcelona telt zo'n 70 grote en kleine markten. Een selectie.

LEVENS MIDDELEN

→ LA BOQUERIA (officieel Mercat de St. Josep).

Pal aan de Ramblas, een van de toeristische hotspots van Barcelona, en tóch leuk. En goed! Zeker vlakbij de ingang een paar toeristische valkuilen, maar verder een geweldige markt. Ga vroeg. 's Middags en 's avonds zijn al veel shops dicht. Open ma-za 8:00 tot 20:30 uur. Vergeet de boerenmarkt niet, naast de markthal. De metro stopt voor de deur (halte Liceu). Zie www.boqueria.info en www.boqueriamap.com.

→ SANTA CATERINA

Het prachtige golvende dak is al te zien vanaf het plein voor de grote kathedraal. In 2005 compleet vernieuwd. Veel meer op de buurt gericht dan de Boqueria. Achterin is een ruimte met opgravingen van het klooster dat hier stond. Er is ook een leuk restaurant, Santa Caterina's Cuisines. Open ma-za, globaal van 7:30 tot 1:30 uur. Do en vrij tot 20:30 uur. Zie www.mercatsantacaterina.net.

→ SANT ANTONI

Een heel beroemde. Imposant gebouw. Gaat na de zomer in de steigers, wordt geheel gerenoveerd. Tijdelijke markt komt aan de overkant van de straat, in witte 'tenten'. Dagelijkse markt open van 7:00 tot 14:30 uur en van 17:30 tot 20:30 uur. Vrijdag aan een stuk door. Op zondag is er van 8:00 tot 14:00 uur een munten-, boeken- en tweedehandsmarkt – leuk met kinderen. Metrohalte Sant Antoni.

→ LA BARCELONETA

Compacte markt in een voormalige visserswijk. Onlangs vernieuwd op de plek van de oude markt. Prachtig plein ervoor. Huisvest een restaurant met Michelin-ster: Lluçanès (op de begane grond zit de goedkopere maar ook voortreffelijke Els Fogons). Markt open van 7:00 tot 15:00 uur en van 17:00 tot 20:30 uur (op maandag en zaterdag enkel eerste sessie, op vrijdag aan een stuk door, op zondag dicht).

VLOOIENMARKT

→ FIRA DE BELLCALRE (ook wel Els Encants Vells genoemd)

Nog zo'n begrip in de stad, de vlooiemarkt bij het grote verkeersplein Gloriès. Een van de oudste markten van Europa; bestaat al sinds de 14e eeuw. Let op: enkel op maandag, woensdag, vrijdag en zaterdag. In de zomer (april-oktober) van 9:00 tot 19:00 uur, in de winter (november-maart) tot 18:00 uur. Met de metro ben je er zo, halte Glòries. www.encantsbcn.com (Catalaans)

KERSTMARKT

→ FIRA DE SANTA LLÚCIA

We zijn in elk geval op tijd: de kerstmarkt voor de kathedraal. Al sinds 1786. Van 2 tot 23 december, zo'n 300 stalletjes verspreid over de Avinguda de la Catedral en Plaça de la Seu. Onontkoombaar. Metrohalte Jaume I.

Voor een overzicht van de markten in Barcelona zie www.mercatsbcn.com. Het is in het Catalaans, maar de belangrijkste info (openingstijden, adres) is er gemakkelijk uit op te maken. Klik linksboven op 'Els Mercats' (de markten).

Zelf houdt hij zich niet zo bezig met zijn Nederlandschap in Barcelona. Hij kent wel een Nederlands koppel dat een koeriersbedrijf runt, en de vrouw van babywinkel Limobebe, en hij weet van Bar Amsterdam en de bitterballen elders, maar hij stapt er niet voor af van zijn Brompton-vouwfiets.

NATUURLIJK, HET IS OOK het Cruijff-effect, zegt Sven Kallen, vice-voorzitter van De Kring, een (netwerk)vereniging voor het Nederlandse bedrijfsleven in Barcelona, met nu een tachtigtal leden. 'Maar hier heerst ook dezelfde handelsgeest, dezelfde zuinigheid misschien wel. En de Catalanen vinden ons handig, geïnteresseerd. Hier stopt het contacten leggen niet met een website maken. Hier ga je lunchen, vraag je even hoe het met vrouw en kind gaat.'

Kallen, die ook het Barcelona-kantoor van Transfer leidt, een bedrijf dat het pad effent voor anderen die in het buitenland iets willen opzetten, woont zelf sinds acht jaar in de stad. Destijds verliefd op geworden. Zo simpel kan het zijn: 'Nederlanders vinden Barcelona gezellig.' Dat bij een goed klimaat, met een strand waar je met de metro naartoe kunt. En dan stop je op de boulevard Joan de Borbó even bij Foc voor iets uit de frituur of Zahara voor een cocktail. Of juist niet.

▲ Pinotxo Bar (met barman 'Pinotxo')

▶ Hangmattenwinkel van Jan de Lange

HOLLANDERS

Deze zaken in Barcelona hebben alle een Nederlandse (mede-)eigenaar. Soms is dat nadrukkelijk te merken (bitterballen!), maar in de meeste gevallen niet.

HORECA

→ **DOW JONES** – Bar met beursthema. De eigenaar is Nederlands, de bar verder niet. Pub-achtig. Met de koersen van de drank op monitors (en de prijzen schommelen dus echt). Bruc 97, metrohalte Passeig de Gràcia of Girona.

→ **BAR AMSTERDAM** – Om de hoek bij Dow Jones. Voor wie de bitterballen echt mist of Oranje wil zien spelen in een Hup-Holland-Hup-sfeer. Aragó 305, metrohalte Passeig de Gràcia of Girona. www.baramsterdam.nl

→ **FOC** – In Barceloneta, aan de boulevard richting het strand, bij de oude ha-

ven. Prima bediening. Oogt allemaal jong en hip, maar laat dat niemand afschrikken: fijn terras. Passeig Joan de Borbó 66, metrohalte Barceloneta.

www.focyou.com

→ **GRAN FOC** – De grote broer van Foc zit op minder toeristische locatie, tegenover het Ritz-hotel. Roger de Lliuria 23, metrohalte Passeig de Gràcia.

www.focyou.com

→ **ZAHARA COCKTAIL CLUB** – Ook aan de boulevard van Barceloneta, aan het eind, met cactussen op het terras. Veel aanloop, van alle landen. Passeig Joan de Borbó 69, metrohalte Barceloneta.

→ **CAFÉ REMBRANDT** – Ook behoortlijk Nederlands, maar meer in loungesfeer. Jonger publiek. Prima terras, net buiten de grote drukte van Port Olímpic. Marina 20, metrohalte Ciutadella/Vila Olímpica. www.rembrandtbarcelona.com

WINKELS

→ **LIMOBEBE** – Misschien niet iets waar je in je vakantie meteen naar zoekt, maar deze babywinkel (ook online) van Fieke is succesvol. In de hartstikke leuke wijk Gràcia. Ramblas de Prat 9, metrohalte Fontana. www.limobebe.com

→ **MARAÑÓN** – Om de hoek van de Ramblas, vlak bij het monument van Columbus. Mooi winkeltje met hangmatten uit de hele wereld, werkt samen met de gelijknamige hangmattenwinkel in Amsterdam. Hij Nederlands, zij Baskisch. Josep Anselm Clave 3, metrohalte Drassanes. www.mundodehamacas.com

→ **BIKE TECH** – Ook in de wijk Gràcia. Moderne fietsenwinkel van Barcelonees/Nederlands koppel, ook voor Brompton-vouwfietsen. Terol 30, metrohalte Diagonal, Joanic of Fontana. www.bike-tech.com

→ **DE KRING** – Kring van het Nederlands Bedrijfsleven in Barcelona, nu met zo'n tachtig aangesloten bedrijven, groot en klein. Wie de stap wil wagen kan hier eens informeren. www.dekring.org

VERENIGING

→ **DE KRING** – Kring van het Nederlands Bedrijfsleven in Barcelona, nu met zo'n tachtig aangesloten bedrijven, groot en klein. Wie de stap wil wagen kan hier eens informeren. www.dekring.org

PER TREIN

Even genoeg van het strand in Sitges of de boulevard van Blanes? Barcelona, de hoofdstad van Catalonië, ligt om de hoek. Pak de trein: die komt midden in de stad aan.

Vanuit Blanes – Costa Brava

Twee keer in het uur, duurt 1 uur en 23 minuten, komt aan op station Plaça Catalunya, onder het plein. Dat is aan het begin van de Ramblas, kan niet missen. Het is een stoptrein, mooi langs de kust, komt ook langs bijvoorbeeld Malgrat de Mar, Pineda de Mar, Calella en Canet de Mar. Enkeltje kost € 4,35. De laatste trein terug tot Blanes gaat om 22:25 uur.

Vanuit Sitges en (Platja de) Castelldefels – Costa Dorada

Vier keer in het uur, duur ongeveer 45 minuten. De trein komt aan op station Passeig de Gràcia, precies onder de statige boulevard met onder meer het Gaudí-gebouw La Pedrera. Het is ook een van de grootste metrostations. De Ramblas is op loopafstand. Een enkeltje kost € 2,80. De laatste trein terug tot Sitges gaat om 00:08 uur.

Zie voor een complete dienstregeling www.renfe.es/cercanias.

Een metrokaartje kost € 1,35. Een dagkaart is veel gunstiger: € 5,80. Een tienrittenkaart komt op € 7,70; die mag ook worden gebruikt voor meerdere reizigers.

De rivier de Onyar, met op de achtergrond de grote kathedraal. De rode brug is van Eiffel.

GIRONA, HET ANDERE BARCELONA

Wat direct opvalt: overal ijswinkels. Zelfs op zon- en feestdagen, als de rolluiken dicht blijven en de Giro-nezen de deur niet uitkomen, zijn de ijswinkels open. Simpelweg omdat er altijd wel toeristen zijn.

Door het succes van Barcelona zou je die andere stad, waar Ryanair nota bene op vliegt, bijna vergeten: eerst Girona.

Toeristen zien hier waar het geld blijft dat aan de hotels en resorts aan de Costa Brava wordt verdiend. Girona is een van de rijkste steden van het land. Altijd belangrijker geweest dan je zomaar zou kunnen denken, al toen de stad een vesting (met de naam Gerunda) was voor de Romeinen.

En nog altijd imposant. Natuurlijk, de beroemde kathedraal, het hoogste punt van de stad, hoog uittoerenend boven de Onyar-rivier. De **KATHEDRAAL**, waarvan een deel al uit de 11de eeuw stamt, met die ene toren en het grote rond raam in de façade, werkt als een magneet op iedere bezoeker. Negentig treden omhoog vanaf de Plaça de la Catedral. Binnen staat alles in de steigers, maar het enorme schip, met de breedste gotische overspanning ter wereld, is er niet minder om. Daarna, voor dezelfde

€ 5,- even naar de galerij van het aanpalende **KLOOSTER**. Andere kerk, twee hoeken verder, is de **SAN FELIU**, gebouwd in de 14de tot 17de eeuw. Ook die staat op zo goed als elke ansichtkaart.

Toch is de rivier zelf, de **ONYAR**, misschien nog het indrukwekkendst. Vroeger de achterkant van de stad, nu een toplocatie. En de bruggen: de **PONT DE LES PEIXATERIES** is direct te herkennen als een creatie van Gustave Eiffel. Niet te missen, deze rode, ijzeren brug.

Die verbindt de **RAMBLAS DE LA LLIBERTAT** en de **CARRER DE SANTA CLARA** – beide vol winkels en eetgelegenheden. Oud is het aan de ene oever van de rivier: daar herinnert de **JOODSE WIJK**, een van de best bewaarde in Europa, aan een weer geheel andere geschiedenis van de stad. Nieuw op de andere oever: winkels op Carrer Nou, terrasjes op **PLAÇA DE L'INDEPENDÈNCIA**. En dat plein had toch zo maar een miniversie van Plaça Reial in Barcelona kunnen zijn.

Een goede gids over Girona is moeilijk te vinden, zeker in het Nederlands. Probeer de Engelstalige gids *Girona*, van Triangle Postals. Met plattegrond achterin. Er zitten ook een paar VVV's in de oude

stad, die handige, compacte gidsjes hebben.

 Ryanair zegt op Barcelona te vliegen, maar vliegt feitelijk op **GIRONA**. Twee keer per dag. Een retourtje is te krijgen vanaf zo'n € 117,-, maar dan moet nog € 10,- per koffer worden betaald. Het centrum van Girona zit op een half uur met Barcelona Bus (uitgevoerd door Sagales, service 2). Enkeltje € 2,30. Vanuit Girona Centrum gaat er zowel een bus als een trein naar Barcelona. De trein is handiger (stopt op station Passeig de Gràcia) en goedkoper (enkeltje € 7,05).

 Voor wie ook werkelijk naar **BARCELONA** gaat: de Barcelona Bus (Sagales, service 1) staat voor de aankomsthal te wachten. Enkeltje € 12,-, retourtje € 21,-. De rit duurt 1 uur en 10 minuten. De bus arriveert op het Estació del Nord, bij metrostation Arc de Triomf.

 De meeste maatschappijen vliegen direct op Barcelona zelf. Vueling begint bij € 120,-, daarna Iberia (ClickAir) en Transavia (vanaf € 145,-), KLM zit iets hoger, vanaf zo'n € 162,-, maar gemiddeld op gunstigere tijden.